

PLAYBOY

MONOLÓG AZ ÁGYBÓL

A közismert szexfolyóirat első magyarországi számába írt **Eörsi István**, aki egy meg nem nevezett barátja monológjában tette közzé azt a véleményét, hogy a titokban üzött és tilalmasnak számító nemi tevékenység nagyban előmozdította az európai kultúra fejlődését. S nemcsak a művészet területén — ami bizonyításra sem szorul —, hanem a tudományokban is, amelyek mérhetetlenül sokat köszönhetnek a tiltott gyümölcsöknek. A londoni barát mesélte **Eörsinek**:

— Mint tudod, vagy nem tudod, mert hát csak néhány évvel ezelőtt tették közzé a perdöntő bizonyítékot, Engels utolsó titkárnőjének, Louise Kautsky-Freybergernek 1898-ban írott levelét, hát szóval Marx balkézről is csinált egy gyereket a házvezetónőjének. A lány huszonegy éves volt akkor, paraszti sarj, az emigrációba is elkísérte az egyre szaporodó családot, mert hát szóval egyre-másra születtek ott a gyerekek az elképesztő nyomorban. Ilykor meg is halt egyik-másik, de azért kevesebben haltak meg, mint születtek, a végeredmény három élő a hétből, vagy négy a nyolcból, ha apai oldalról tekintjük át a helyzetet, de ne vágjunk a dolgok elébe. Ez a Lenchen a ház gyakorlati szelleme volt Marxéknál, szobalány, szakácsnő, varrónő, nevelőnő, ápolónő, védangyal és házisárkány, a gyerekek második anyjuknak tekintették. Marxné pedig a hűgának. Mindazonáltal első londoni évükben, 1850 szeptemberében teherbe esett, amit technikai okokból bámulok, mert hatan laktak a kétszobás lakásban. Ilyen szoros együttélésben titkos viszony nem alakulhatott ki, praktikus okokon kívül azért sem, mert a szereplők nem voltak alkalmasak folyamatos titkolódzásra. A házkon kívül sem randevúzhattak volna, egyrészt mert Marxnak

nem volt pénze hotelre, még a pékszámláját is Engels fizette Manchesterből, másrészt szabad ég alatt sem hódolhattak a szerelem gyönyöreinek, ugyanis Lenchen legfeljebb a sarki fűszeresig mehetett el, egész nap a család szolgálatában állt. Úgy gondolom, a teherbe esés egy ki nem tervezett, túlon túl sikeres pillanat folyamánya volt.

Tudvalevő, hogy Jenny ok nélkül is tébolyítóan féltékeny volt. Nem csoda hát, hogy nagy válságában, mint mindig, Marx most is Engelshez fordult, levelezés e tárgyban nem maradt fenn, tudvalevő, hogy Marx halála után Engels iratok garmadáját semmisítette meg, feltehetően nemcsak a sajátját, hiszen Marx hagyatékát is ő gondozta. Csak két utalás található a „rejtély”-ről, „melyben te is szerepelsz”: 1851 márciusából, amikor a nem várt jövevény már hatodik hónapja időzött az anyja hasában, és áprilisból, amikor a hetedikbe lépett. Az utalást érthette Engels, hiszen megelőzőleg Londonban járt, de a rejtélyt Marx mégsem bízta a postára, hiszen az tévedésből rendre felbontotta a leveleit, inkább „kerül, amibe kerül” — persze Engelsnek —, elutazott Manchesterbe a barátjához, aki elvállalta az apaságot. Neki amúgy is mindegy volt már, egy ír munkáslánnyal élt vadházasságban, továbbá ennek hűgával is, hát szóval az ő polgári jó híre nemigen csorbulhatott tovább. Ezt gondolhatta Marx, és talán Engels is így gondolkozhatott, de nem számoltak Jennyvel, aki kedvelt Lenchenjének gaz megrontóját látta benne, és noha nyíltan nem szakíthatott vele, mert akkor a Marx-família az utcán fordul fel éhen, de felszólította Marxot, hogy azt az erkölcsi mélypontot tartsa távol a háztól, így aztán a két barát találkozásai megritkultak.